

~~**Účinnost: 14. leden 2017.** U dozorčí rady akciové společnosti s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru se zavádí volba jedné třetiny členů dozorčí rady zaměstnanci; člen dozorčí rady zvolený zaměstnanci může být rovněž zaměstnanci odvolán. Akciová společnost s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru je povinna uvést ujednání stanov a složení dozorčí rady do souladu s novými pravidly do dvou let ode dne nabytí účinnosti zákona.~~

~~**Zákon č. 460/2016 Sb.**, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony.~~

~~**Účinnost: 28. únor 2017.** V občanském zákoníku (v § 35) se mj. upravuje způsobilost nezletilého, který dovršil 15 let, zavázat se k výkonu závislé práce, s tím, že jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku; zároveň se ruší ustanovení o rozvázání pracovněprávního vztahu zákonným zástupcem nezletilého, který nedosáhl věku 16 let. V zákoníku práce se v návaznosti na tyto změny občanského zákoníku zrušují ustanovení § 56a a § 77 odst. 5 a 6, která upravovala zrušení pracovněprávního vztahu tímto zákonným zástupcem nezletilého.~~

PŘEHLED ROZHODOVACÍ PRAXE...

Mgr. Michal Vrajík,

samostatný advokát; externí spolupracovník, Human Garden

...NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 3792/2015 ze dne 25. srpna 2016

Témata: Pracovní úraz, pokyn k zajištění BOZP

V projednávané věci nebylo příčinou škody vzniklé pracovním úrazem jen zaviněné porušení pokynu vstupovat za vrata montážní haly pouze při navážení materiálu, ale rovněž to, že žalovaný nezajistil uzamčení vrat, přestože se materiál nenavážel a přestože právě jejich uzamykáním zajišťoval kontrolu dodržování uvedeného pokynu. Bylo-li tedy žalobcem zaviněné porušení pokynu jen jednou z příčin škody, mohl se žalovaný zprostit odpovědnosti pouze zčásti.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 1647/2015 ze dne 1. září 2016

Témata: Pracovní úraz, náhrada za ztrátu na výdělku

Základní sazba minimální mzdy se použije pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin. Jestliže je poškozený zaměstnanec schopen vykonávat jinou vhodnou práci jen na zkrácený úvazek, odpovídá smyslu a účelu náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní

neschopnosti, aby se k této snížené pracovní schopnosti přihlédlo a aby se vycházelo ze sazby minimální mzdy a zaručené mzdy při jiné délce pracovní doby.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 1661/2016 ze dne 7. září 2016

Témata: Náhrada škody, pracovněprávní vztahy

Žalovaný uváděl, že z účtu úpadce vybral celkem 1 100 000 Kč na úhradu pohledávky, kterou měl vůči úpadci, když dluh odpovídající této pohledávce přešel na úpadce v souvislosti s koupí podniku. Již z toho je nepochybné, že žalovaný výběrem peněz nesledoval plnění pracovních úkolů a že k němu nedošlo v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů. Způsobil-li žalovaný úpadci škodu, nemůže za ni odpovídat podle ustanovení zákoníku práce.

Rozsudek sp. zn. 32 Cdo 3790/2014 ze dne 8. září 2016

Témata: Pracovní úraz, regresní nárok pojišťovny

Zaměstnancem, s jehož zvláště závažným porušením předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se podle § 10 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů, pojí postižní právo pojištělitele vůči zaměstnavateli, se rozumí jiný zaměstnanec než ten, jemuž v příčinné souvislosti s tímto porušením vznikla škoda.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 2637/2015 ze dne 26. září 2016

Témata: Prodloužení výpovědní doby, skončení pracovního poměru

Žalobkyně poté, co jí byla dána výpověď z důvodu nadbytečnosti a co byla uznána dočasně práce neschopnou, jednala o své pracovní neschopnosti s jednatelkou a na jeho dotaz, kdy nastoupí do zaměstnání, odpověděla, „že by do firmy přišla, ale jenom v době, kdy tam nebude pan H.“; vyjadřovala se tedy k návratu do práce po ukončení pracovní neschopnosti, nesdělovala nic ve vztahu k tomu, zda na prodloužení pracovního poměru netrvá.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 4031/2015 ze dne 26. září 2016

Témata: Výpověď z pracovního poměru, člen orgánu odborové organizace

Pokud stanoví neurčitě jinak, jednal jménem odborové organizace až do vytvoření orgánů přípravný výbor. Jelikož žalobkyně byla členkou přípravného výboru, byla v postavení členky orgánu odborové organizace působícího u zaměstnavatele. I když v době dání výpovědi žalobkyně členkou orgánu již nebyla, vztahovala se na ni ochrana podle ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce, neboť ještě neuplynul 1 rok od skončení funkčního období v přípravném výboru.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 740/2016 ze dne 3. října 2016

Témata: Bezdůvodné obohacení, dobrá víra

Žalovaná při přijetí náhrady platu nemohla být „v dobré víře“, že jí plnění náleží, neboť si musela být vědoma, nebo alespoň z okolností musela předpokládat, že plnění bude muset vrátit, jestliže později (po vyplacení náhrady platu) bude její žaloba o určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru dané dopisem ze dne 20. ledna 2009 pravomocně zamítnuta.

...NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU

Rozsudek sp. zn. 6 Afs 176/2016 ze dne 5. října 2016

Témata: Poskytování manažerských služeb, vztahy ve skupině

Nejvyšší správní soud nepovažuje za nikterak podezřelý či závadný obchodní model, kdy dceřiná společnost, která nemá vlastní zaměstnance, využívá na základě smlouvy personálních či řídicích kapacit mateřské společnosti a platí jí za to, že jí mateřská společnost pomáhá získat zakázky. Jestliže však činnost smluvního partnera nepřináší výsledky, stačí to k tomu, aby u správce daně vznikly pochybnosti o tom, zda se plnění uskutečňuje.

Rozsudek sp. zn. 1 Ads 242/2015 ze dne 19. října 2016*Témata: Nelegální práce, dokazování*

Pokud se žalobce jako podnikající fyzická osoba rozhodl vykonávat svou podnikatelskou činnost prostřednictvím zaměstnance, byl povinen seznámit se s příslušnou právní úpravou týkající se zaměstnávání osob a s povinnostmi, které pro něj z postavení zaměstnavatele vyplývají. Tvzení, že při kontrole nebyl schopen rozlišit, zda se jej kontroloři ptali na existenci pracovní smlouvy, nebo dohody o provedení práce, je proto nevěrohodné.

Rozsudek sp. zn. 2 Afs 177/2016 ze dne 20. října 2016*Témata: Agenturní zaměstnávání, cestovní náhrady*

Pokynem k přidělení nemůže být změněna pracovní smlouva a místo výkonu práce se jím nemůže po právní stránce přesunout. Skutečnost, že zaměstnanec práci fakticky vykonává v jiném místě u uživatele, je důsledkem principů agenturního zaměstnávání, avšak za současné právní úpravy tato skutečnost nepostačuje ke změně pracovní smlouvy.

Rozsudek sp. zn. 1 Ads 236/2016 ze dne 9. listopadu 2016*Témata: Podpora v nezaměstnanosti, důchodové pojištění*

Je nezbytné odlišit pojmy „být pojištěn za předmětnou dobu“ a „být pojištěn v předmětné době“. Přihlásit se k důchodovému pojištění, tedy být pojištěn za předmětnou dobu, lze i zpětně. Avšak pro účely přiznání podpory v nezaměstnanosti je klíčové, zda je žadatel účasten důchodového pojištění v určitém období a tato skutečnost je zřejmá v době vydání rozhodnutí, nikoliv až o několik měsíců později, kdy se žadatel zpětně přihlásí k důchodovému pojištění.

Rozsudek sp. zn. 4 Ads 199/2016 ze dne 7. prosince 2016*Témata: Podpora v nezaměstnanosti, dostavení se na Úřad práce*

V posuzované věci je třeba zohlednit, že žalobce nebyl o rozpis úředních hodin Úřadu práce poučen. Nejvyšší správní soud přihlédl k tomu, že žalobce se na úřad dostavil v den, na který měl stanovenou schůzku v dopoledních hodinách, ve všední den, tj. v době, kdy jsou běžně v provozu nejen úřady, ale je aktivní většina obyvatelstva. Nejvyšší správní soud proto považuje za pochopitelné, že žalobce očekával, že na Úřadu práce bude moci vyřídit potřebné záležitosti, popř. se alespoň omluvit.

...ÚSTAVNÍHO SOUDU

Nález sp. zn. II. ÚS 443/16 ze dne 25. října 2016*Témata: Pracovní poměr advokátního koncipienta, uznávání vzdělávání*

Při posuzování žádosti absolventa zahraniční fakulty o zápis do seznamu koncipientů by proto jako stěžejní kritérium mělo sloužit jeho právní vzdělání ve smyslu komplexního porozumění právu, které nutně vyžaduje i právnické dovednosti a praktické zkušenosti, nikoliv jen studium „práva v knihách“.

Usnesení sp. zn. I. ÚS 3557/15 ze dne 10. listopadu 2016*Témata: Úraz studenta, zproštění odpovědnosti*

Konkrétní pokyn ve smyslu § 349 odst. 3 zákoníku práce nemusí být blíže odůvodněn, zejména je-li jeho obsahem absolutní a srozumitelně vyjádřený zákaz určitého chování. V takovém případě nelze po zaměstnavateli požadovat, aby byl doplněn uvedením důvodu. Je ovšem třeba brát v úvahu, že každý zákaz či omezení se upínají k určitým okolnostem, jež nemusí být vždy jasné. V takovém případě je namístě, aby byl pokyn odpovědnou osobou přiměřeně doplněn ve světle upozornění na bližší význam zákazu a jeho případné následky.

Usnesení sp. zn. II. ÚS 3432/16 ze dne 22. listopadu 2016*Témata: Práce z domova, místo výkonu práce*

Pokud soudy dovodily, že žalovaný využil svého práva, které mu umožňuje sjednání dvou míst výkonu práce, nicméně dne 2. května 2013 stěžovatelce sdělil, že místem tohoto výkonu bude Praha, nejednalo se o jednostranné určení místa výkonu práce, nýbrž o stanovení konkrétních podmínek na základě existující pracovní smlouvy. Rovněž závěr, podle něhož žalovaný nemusel tvrdit existenci provozních důvodů, pro které trval na práci stěžovatelky v Praze, neboť zaměstnavatel je oprávněn kontrolovat výkon práce a docházku, není protiústavní.

Nález sp. zn. III. ÚS 3493/15 ze dne 29. listopadu 2016*Témata: Starobní důchod, legitimní očekávání*

Pokud by stěžovatelce právní úprava v období do 22. září 2009 právo na „předčasný“ starobní důchod přiznávala, jednalo by se o splnění podmínek pro možnost vzniku legitimního očekávání, že jí bude sociální dávka alespoň v rozsahu „předčasného“ starobního důchodu přiznána. K založení legitimního očekávání postačí, pokud stěžovatelka v předmětném období splňovala všechny podmínky stanovené pro přiznání „předčasného“ starobního důchodu.

...SODNÍHO DVORA (EU)**Rozsudek sp. zn. C-135/15 ze dne 18. října 2016***Témata: Pracovní smlouva, rozhodné právo*

Článek 28 nařízení Řím I musí být vykládán tak, že smluvní pracovněprávní vztah vzniklý před 17. prosincem 2009 je do působnosti tohoto nařízení zahrnut, pouze pokud byl tento vztah v důsledku vzájemného souhlasu smluvních stran, který byl projevem k tomuto datu či později, změněn v takovém rozsahu, že je třeba mít za to, že byla od tohoto data uzavřena nová pracovní smlouva, což přísluší určit předkládajícímu soudu.

Rozsudek sp. zn. C-258/15 ze dne 15. listopadu 2016*Témata: Diskriminace na základě věku, příslušník policie*

Článek 2 odst. 2 směrnice 2000/78/ES ve spojení s čl. 4 odst. 1 této směrnice nebrání takové právní úpravě, která stanoví, že uchazeči o pracovní místa příslušníků policejního sboru, kteří plní veškeré operativní a výkonné úkoly tohoto sboru, musí být mladší 35 let.

Rozsudek sp. zn. C-216/15 ze dne 17. listopadu 2016*Témata: Agenturní zaměstnávání, zaměstnanec*

Článek 1 odst. 1 a 2 směrnice 2008/104/ES musí být vykládán tak, že do působnosti směrnice spadá situace, kdy neziskové sdružení přidělí uživateli za finanční náhradu jednoho ze svých členů, aby u něj jako v hlavním poměru a pod jeho vedením vykonával za odměnu práci, pokud je uvedenému členovi z tohoto důvodu v dotyčném členském státě poskytována ochrana, i když tento člen nemá podle vnitrostátního práva postavení zaměstnance.

Rozsudek sp. zn. C-443/15 ze dne 24. listopadu 2016*Témata: Diskriminace, registrované partnerství*

Článek 2 směrnice 2000/78/ES musí být vykládán tak, že právní úprava, která v rámci systému zaopatření podmiňuje nárok pozůstalých registrovaných partnerů účastníků systému na pozůstalostní důchod uzavřením registrovaného partnerství před tím, než účastník dosáhne 60 let, když vnitrostátní právo neumožňovalo účastníkovi uzavřít registrované partnerství před dosažením této věkové hranice, nepředstavuje diskriminaci na základě sexuální orientace.

Rozsudek sp. zn. C-454/15 ze dne 24. listopadu 2016*Témata: Platební neschopnost, důchodové příspěvky*

Článek 8 směrnice 2008/94/ES musí být vykládán tak, že nevyžaduje, aby v případě platební neschopnosti zaměstnavatele byly srážky ze mzdy převedené na příspěvky na důchodové

zabezpečení bývalého zaměstnance, které měl tento zaměstnavatel povinnost převést na důchodový účet ve prospěch tohoto zaměstnance, vyloučeny z majetkové podstaty v insolvenčním řízení.

Rozsudek sp. zn. C-395/15 ze dne 1. prosince 2016

Témata: Diskriminace, zdravotní postižení

Směrnice 2000/78/ES musí být vykládána tak, že z toho, že se dotčená osoba nachází ve stavu dočasné pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu, samo o sobě nevyplývá, že omezení schopnosti lze kvalifikovat jako „dlouhodobé“ ve smyslu pojmu „zdravotní postižení“.

Rubrika slouží k uvedení přehledu nejnovějších pracovněprávních judikátů s krátkým vymezením (citací nebo parafrází) předmětu řízení a hlavního závěru. Nejedná se o vyčerpávající popis daných případů a rubrika v žádném případě nemá a nemůže sloužit jako právní rada nebo úplný komentář k daným judikátům nebo jako jejich citace.

~~VÝZNAMNÁ NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE A NĚKTERÝCH DALŠÍCH ZÁKONŮ V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ PARLAMENTU ČR~~

Mgr. Zdeněk Schmied,

odborník v oblasti pracovněprávní legislativy

~~V legislativním procesu ve fázi projednávání Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky se nalézá jedna z nejvýznamnějších novel zákoníku práce a s ní související změna některých dalších zákonů. Navržený termín její účinnosti je sice až 1. červenec 2017 (a v části týkající se zásadních změn v úpravě dovolené 1. leden 2018), nicméně z hlediska praktických potřeb personalistů je jistě účelné sledovat již samotný průběh jejího schvalování a postupně se připravit na její aplikaci v praxi, neboť některé **změny představují zásadní změnu do-
savadní zažitě koncepce tradičních pracovněprávních institutů**, jakými jsou převedení na jinou práci a přeložení, přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů, výkon nových forem práce, jako jsou homeworking nebo teleworking, a v neposlední řadě i zmíněné dovolené. S ohledem na stanovené lhůty a další průběh projednávání tohoto návrhu zákona lze předpokládat, že novela by mohla být publikována ve Sbírce zákonů a nabýt tak platnosti ke konci I. čtvrtletí 2017, takže v ní navrhovaná účinnost (viz výše) vytváří poměrně úzký prostor pro tzv. legisvakanci.~~